

Παραθέτουμε εδώ όλη την επιστολή-εργασία του Θανάση Κόγκου η οποία και θα δημοσιευθεί στο έκτακτο φύλλο της εφημερίδας μας που θα εκδοθεί τέλος Αυγούστου.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΕΤΟΥ ΣΤΑ ΝΕΟΤΕΡΑ ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟ 1881 ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΑ Δ ΙΟΙΚΗΤΙΚΑ

Μετά την απελευθέρωση της περιοχής της Θεσσαλίας και τμήματος της νότιας Ηπείρου(Αρτας),το 1881, το χωριό μας θα υπαχθεί στην επαρχία Τρικάλων και στο νομό Τρικάλων. Σύμφωνα με την απογραφή του 1881 το Δοβρόι είχε 137 κατοίκους. (Υπ. Εσωτερικών, Πίνακες, 29 Β.Κ. Σπανός οικισμοί της ΒΔ Θεσσαλίας σελ265.). Στην αρχή ο νομός Τρικάλων θα περιλαμβάνει εκτός της επαρχίας Τρικάλων και Καλαμπάκας, και την επαρχία Καρδίτσας. Αργότερα η επαρχία Καρδίτσας θα αποτελέσει αυτόνομο νομό.

Με το ΒΔ στις 5-8- 1883 ΦΕΚ 320 σελ 1832 , ο νομός Τρικάλων θα χωρισθεί σε δύο επαρχίες όπως είναι και σήμερα, Τρικάλων & Καλαμπάκας και από επτά (7) δήμους η κάθε επαρχία. Οι δήμοι ήταν οι εξής :1 Τρικάλων(Τρίκαλα), 2.Αιθικίων(Τύρνα), 3. Αθαμάνων (Γαρδικί), **4. Κοθωνίων (Βυτσιόστα)**, 5. Παραλιθαιών (Αρδάνι), 6 .Πιαλίων(Βαρυμπόπη-Φήκη), 7. Φαρκαδόνας (Τσιώτι) στην επαρχία Τρικάλων και στην επαρχία Καλαμπάκας οι εξής:

1. Αιγινίου (Καλαμπάκα), 2. Καστανιάς (Καστανιά), 3. Μαλακασίου (Μαλακάσι), 4. Τυμφαίων (Κονισκός), 5. Χαλκίδος παρ' Ασπροποτάμω(Κρανιά), 6. Λάκμωνος (Κότορη-Κατάφυτο), 7. Οξυνείας (Μαρίτσα). Οι ονομασίες εντός παρενθέσεως είναι η έδρα του κάθε δήμου. Για τις ονομασίες αυτών μας πληροφορεί ο Νικόλαος Πολίτης στο βιβλίο του « Τα ονόματα των δήμων» , Αθήναι 1889 σελ. 3 και εντεύθεν και ειδικά για το δήμο Κοθωνίων), ότι « ...οφείλεται ...εις ανοίκιον και ψυχράν ευτραπελίαν του ονοματοθέτου εκ τινός εκ του δήμου ασήμου χωρίου ληφθέν....» (Ορεινή Πατρίδα Ηλ. Γ. Προβόπουλος) σελ 18. Οι παραχωρήσαντες τέτοιες πληροφορίες για ονομασίες χωριών και δήμων παλιότερα οι περισσότερες υπήρξαν ανιστόρητες και δεν είχαν καμιά σχέση ούτε και με το μύθο. Απλώς εξυπηρετούσαν τις αρχαιοπληξίες της εποχής ωρισμένων υπερπατριωτών. Δεν υπήρξε νομίζω κανένας βασιλιάς Κό(ω)θων στην ευρύτερη περιοχή κατά την αρχαιότητα. Κώθωνες ονόμαζαν τις κοπάνες τις πέτρινες που

χρησίμευαν κυρίως για το πότισμα των κοπαδιών.

Το χωριό μας, το Δοβρόϊ πήγε στο δήμο Κοθωνίων με έδρα τη Βυτσίστα, τη σημερινή Μεσοχώρα και επιπλέον τα χωριά: Βαθύρεμα, Βαλκάνο, Βαρδάρι, Γκιόνθη(ι)(Λιβαδοχώρι), Γρεβενοσέλι(Νεράιδα), Δοβρόϊ (Αετός), Καπρόι (Κορυφή), Κορνέσι (Μοσχόφυτο), Μερόκοβο(Μυρόφυλλο), με τους παρακείμενους οικισμούς του, Μπούκουρο (Αρματωλικό), Παχτούρι, Πλόπι (Νέα Πεύκη), Σκλίβενο(Λαφίνα), Μονή Αγία Κυριακή. Οι δήμοι αυτοί κράτησαν έως του βαλκανικούς πολέμους του 1912-13.

Από την εποχή αυτή , το 1912 και μέχρι την συνθήκη της Λωζάννης το 1923 οι δήμοι διαλύθηκαν και κάθε χωριό αποτέλεσε ξεχωριστή κοινότητα. Τη δεκαετή αυτή περίοδο αποτέλεσε και ο Αετός , το Δοβρόϊ, δική του κοινότητα. Από το 1923-24 αποτέλεσε μια κοινότητα με το Παχτούρι με όνομα και έδρα το Παχτούρι μέχρι το 2000. Από το 2000 με το νόμο «Καποδίστρια» ο Αετός, το Αρματωλικό, η Λαφίνα, η Κορυφή, η Νεράιδα και το Παχτούρι αποτέλεσαν τη «Διευρυμένη Κοινότητα « Νεράιδας με έδρα τη Νεράιδα μέχρι τις 31-12-2010. Από το 2011 αποτελεί οικισμό του «Καλλικρατικού» δήμου Πύλης με έδρα την Πύλη.

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΚΑ

ΔΕΝΤΡΑ Αγαπητοί μου συντοπίτες, μέχρι τώρα έχω αναφέρει σε προηγούμενα φύλλα της εφημερίδας μας, ότι το χωριό καταγράφεται- αναφέρεται με τα ονόματα Δοβρόϊ, Δωβρόη, Δοβρόη , Δογονί (τούρκικα) κ.λ.π., στις έγγραφες πηγές που έχω υπόψη μου, γιατί πιστεύω ότι υπάρχουν πολλές ακόμα που δεν έπεσαν στην αντίληψη μας . Χρειάζεται ακόμα μεγάλη έρευνα. Από τις σπουδαιότερες έγγραφες πηγές που έχουμε είναι και «οι προθέσεις» των μοναστηριών των Μετεώρων , του Ντούσικου και της Πόρτα Παναγιάς. Όταν λέμε «πρόθεση», εννοούμε ένα χειρόγραφο χαρτί ή μεμβράνη μεγάλου σχήματος με φύλλα διαστάσεων (0,40μχ0,30μ.) Κάθε σελίδα διαιρείται σε 4 τμήματα (αψιδώματα). Σ' αυτά έγραφαν σε κατακόρυφες στήλες τους αφιερωτές των χρηματικών ποσών που έδιναν σε εράνους κυρίως που έκαναν μοναχοίγια τα μοναστήρια τους. Η πρόθεση 421 του Μεγάλου Μετεώρου με ημερομηνίες 1592/1593 και του 19

ου

αιώνα. Εδώ στο μοναστήρι του Μεγάλου Μετεώρου το 1593 λοιπόν αναφέρεται ένας αφιερωτής από τη Δωβρόη. Στην ίδια πρόθεση αναφέρονται αφιερωτές στο ίδιο μοναστήρι (Μεγάλου Μετεώρου) από άλλα χωριά της περιοχής το 1800-1900 χωρίς να αναφέρεται το χωριό μας. Αναφέρεται το Σκλήβενο, το Κούτσινα, το Κωθώνι, το Γαρδίκι, Στεφανωσέοι, Βαλκάνο κ.λ.π.

Στην πρόθεση 37 της μονής του Δούσικου με καταγραφές του 1688 και νεότερα υπάρχουν αναφορές δωρητών από το Δοβρόϊ , άρα τα χρόνια αυτά κατοικούνταν το Δοβρόϊ. Το 1800 όμως γνωρίζουμε ότι όντως κατοικείται. Από προφορικές παραδόσεις των μακαριστών γερόντων έλεγαν ότι κάποια εποχή έμεινε ακατοίκητο. Από την ιστορία ξέρουμε ότι Τουρκαλβανικά στοιχεία κατέστρεφαν τα χωριά ύστερα από κάθε εξέγερση. Εξεγέρσεις που έγιναν στην περιοχή μας προεπαναστατικές (πριν το 1821) του Διονυσίου του Σκυλόσοφου (1606), του Παπαβλαχάβα, και τα Ορλωφικά 1770.

Μετά τα Ορλωφικά γνωρίζουμε (σίγουρα) με βεβαιότητα έγιναν βίαιες εκριζώσεις

πληθυσμών από Ορδές Αλβανών σε όλη τη βορειοδυτική Θεσσαλία, Ήπειρο και Πελοπόννησο ακόμα. Τότε γνωρίζουμε με σιγουριά ότι σε χωριά της Ελασσόνας εγκαταστάθηκαν κτηνοτρόφοι από τα Τζουμέρκα. Επομένως αν παραδεχθούμε ως αληθές ότι ο Αετός, το Δοβροϊ εγκαταλείφτηκε όπως τα γύρω χωριά το 1770 εξαιτίας των Αλβανικών επιδρομών συμπίπτει περίπου και η χρονολογική εγκατάσταση του πρώτου νέου αποίκου του επονομαζόμενου Τσάκαλου και αργότερα του Κουτσογιάννη.

Υπάρχουν διάφορες παραδόσεις για το πού πήγαν οι κάτοικοι του Δοβροϊού. Μερικοί αναφέρουν τη Δοβρουτσά της Ρουμανίας, από όπου συμπίπτουν τα ονόματα. Ο Ηλίας Τσάκαλος μου διηγήθηκε μια άλλη εκδοχή για την Κωνσταντινούπολη την οποία αναφέρουν και παλιότεροι. Σε άλλη ευκαιρία θα μιλήσω αποκλειστικά για τις λαϊκές παραδόσεις του τόπου μας. Η σειρά εγκατάστασης των δύο αυτών γεννητόρων του χωριού μας δεν έχει εξακριβωθεί πλήρως. Για την ώρα μπορώ να πώ με βεβαιότητα ότι η γενιά του Τσάκαλου που κατά πάσα πιθανότητα ήρθε από το Μπούκουρι. Υπάρχει στο Μπούκουρι θέση που ονομάζεται «στη βρύση του Τσάκαλου». Κατά άλλους ο Τσάκαλος ήρθε από τα χωριά της Άρτας πρώτα στο Μπούκουρο, κάποιος πρόγονός του και ύστερα στο Δοβροϊ. Από τους Τσακαλαιούς προήλθε το επίθετο Γεροϊτός Ο Κουτσογιάννης ήρθε από τη Βυτσίστα(Μεσοχώρα), ο οποίος είχε το παρατσούκλι Καψάλας επειδή η γυναίκα του ήταν από τα Κάψαλα. Από τον Κουτσογιάννη προήλθαν τα δύο γένη-επίθετα (Τσιακουβή, Καυκιά) και φυσικά και του Κουτσογιάννη. Το επίθετο Γούλας προήλθε από το επίθετο Σιαναβέλης. Πρώτος Σιαναβέλης ήταν Ο Σωτήρης Σιαναβέλης ο διαχειριστής της δεκάτης στους Τούρκους. Το δε παλιό σχολείο (σημερινό κατάστημα) ήταν το κουτσέκι, η αποθήκη της δεκάτης. Κατά πάσα πιθανότητα η καταγωγή του ήταν από τη Μήγερη (το Τετράκωμο Άρτας). Οι Καρανασάιοι, οι Μπαταβανίοι, είναι το ίδιο σόι και είχαν πρώτο γεννήτορα το Θεόδωρο Μπανάτσιο από τα Θεοδώριανα. Είναι δε οι τελευταίοι που ήρθαν στο χωριό. Οι Γλαβαιοί προέρχονται από τον Χαντζιάρρα, γαμπρό του Κουτσογιάννη από αδερφή και μένανε στο Γρεβενοσέλι(Νεράιδα). Ο Χαντζιάρρας πέθανε κατά την μετακίνηση του κοπαδιού του στα μέρη της Άρτας. Τα ορφανά ανίψια του τα έφερε ο Κουτσογιάννης στο χωριό για να τα προστατέψει. Αυτά ήταν τρία αγόρια . Ο Γερόκωστος, ο Αρκούδας, κι ο τρίτος αγνώστου σε μένα ονόματος. Επειδή προήλθαν από τη βρύση Γλαβά της Νεράιδας ονομάστηκαν Γλαβαιοί. Μια παράδοση θέλει την καταγωγή του Χαντζιάρρα από το Τυχάι (Το Ξυλοπάρικο Τρικάλων , κοντά στον Άγιο Κων/νο όπως πάμε για την Πύλη). Οι Αραπογιανναίοι πρήλθαν από τα Άγραφα.Τα δε ονόματα Καραγιάννη και Κατσινέλη, είναι παρατσούκλια των Αραπογιανναίων(πηγή Ηλίας Τσάκαλος). Οι Κογκάιοι προέρχονται από τη Μεσοχώρα από το γένος Ευαγγελίδη με πρώτο εγκατασταθέντα στο χωριό τον Σπύρο Κόγκο. Παρακαλώ όσοι χωριανοί γνωρίζουν το οικογενειακό τους δέντρο να το γράψουν κάπου για να κάνουμε σαν σύλλογος πλήρη καταγραφή.

Ίδου τα γενεαλογικά τους δέντρα τα οποία έχουν ως ακολούθως: και ξεκινώ το δικό μου γενεαλογικό δέντρο από το σόι της μάνας μου που είναι το Τσακαλαιϊκό:

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΙ ΕΙΣΡΑΚΑ Α ΟΥΣ Α ΤΙΣ ΚΑ Α ΟΥ (σύντομο κείμενο στο Αρβούπι κατά Τζου) για την ιστορία του κινεζικού λαού η οποία είναι η ιστορία της ανθρωπότητας